

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ (3) (συνέχεια από το προηγούμενο)

Τα ισχύοντα μέτρα και οι ανεπάρκειές τους.

Παρά τους νόμους που έχουν θεσπιστεί στο πεδίο της Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, διαπιστώνεται, τεράστια ανεπάρκεια του ελεγκτικού μηχανισμού του κράτους (ΣΕΠΕ) στην εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας από τις επιχειρήσεις.

Σε πολλές περιπτώσεις το ΣΕΠΕ φτάνει κατόπιν εορτής. Το μέγιστο πρόστιμο που μπορεί να επιβάλλει είναι 10.000€ σε επιχειρήσεις που ο τζίρος τους μπορεί να είναι κάμποσα δις. Ενώ το σκληρό μέτρο που είναι η διακοπή εργασιών μπορεί να ισχύσει μόνο για 3 μέρες.

Οι υπηρεσίες του Τεχνικού Ασφάλειας (ΤΑ) παρ' όλο που πλέον εφαρμόζονται σ' όλες τις επιχειρήσεις (τουλάχιστον από μικρομεσαίες και πάνω), δεν μπορούν να μεταβάλλουν το σκηνικό. Σε αρκετές περιπτώσεις ο ρόλος του ΤΑ είναι συμπληρωματικός του Διευθυντή Παραγωγής. Ρόλοι προφανώς αντιθετικοί μεταξύ τους. Σε άλλες περιπτώσεις ΤΑ ορίζεται από την εργοδοσία ο Υπεύθυνος Προμηθειών, ο Μηχανικός Επίβλεψης κ.λπ.

Σε κάθε περίπτωση ο Τεχνικός Ασφάλειας εξαρτάται πλήρως από τον εργοδότη του, αδυνατώντας να εφαρμόσει σοβαρά μέτρα ασφάλειας και υγιεινής στην εργασία, τα οποία πιθανόν να μειώσουν την παραγωγικότητα ή πολύ περισσότερο να διακόψει εργασίες.

Αντίστοιχα, ο ρόλος του Ιατρού Εργασίας (ΙΕ) είναι επιφανειακός. Αντί να διενεργούν ειδικές εξετάσεις για επίπονες στάσεις εργασίας που μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα την εμφάνιση μυοσκελετικών παθήσεων ή την επιβάρυνση της υγείας από συνεχή έκθεση σε βλαπτικούς παράγοντες, αρκούνται στις γενικές εξετάσεις απ' τις οποίες δεν μπορεί να εξαχθεί και κανένα ιδιαίτερο συμπέρασμα για τις συνθήκες εργασίας.

Επίσης και ο Ιατρός Εργασίας εξαρτάται πλήρως από την εργοδοσία και τα όποια πιθανά πορίσματα μπορεί να μη μαθευτούν ποτέ.

Ο θεσμός των Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας των Εργαζομένων (ΕΥΑΕ), θεσμοθετημένος από το 1985, δεν λειτουργεί παρά μόνο σε ελάχιστες επιχειρήσεις. Ακόμα και σε αυτές, ο ρόλος του παραμένει απλώς συμβουλευτικός προς την Διοίκηση, χωρίς καμιά ελεγκτική και παρεμβατική δικαιοδοσία. Αποτέλεσμα αυτού είναι και οι λίγες ΕΥΑΕ που λειτουργούν να ακυρώνονται επί της ουσίας.

Τέλος, η υποστηρικτική υποδομή για τη διενέργεια ουσιαστικών ελέγχων όσον αφορά τις μετρήσεις

βλαπτικών παραγόντων (που ξεπερνούν τις 80.000) στους χώρους εργασίας, για την αποτίμηση της επιβάρυνσης της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σ' αυτούς, είναι ακόμα σχεδόν εντελώς απύσχα στην Ελλάδα.

Η στάση του μηχανικού οφείλει να είναι άτεγκτη.

Ο ρόλος του μηχανικού είτε ως απλός επιβλέπων είτε ως Τεχνικός Ασφάλειας ενός έργου ή μιας επιχείρησης, απέναντι στα ζητήματα υγιεινής και ασφάλειας δεν μπορεί παρά να είναι ταγμένος μονοσήμαντα υπέρ της απόλυτης τήρησης όλων των κανόνων που εγγυώνται την αποφυγή ατυχημάτων κατά εκτέλεση κάθε λογής εργασίας.

Είναι δεδομένο ότι η τήρηση μιας τέτοιας στάσης θα φέρει τον μηχανικό σε αντιπαράθεση τόσο με τους εργαζόμενους όσο και με την εργοδοσία.

Για τους εργαζόμενους η όποια αντίρρηση προκύπτει βραχυπρόθεσμα δεδομένου ότι οι κανόνες που εγγυώνται την αποφυγή ατυχημάτων πολλές φορές «ξεβλοεύουν» από τρόπους που έχουν μάθει να δουλεύουν, και ενδεχομένως τους εξαναγκάζουν σε κινήσεις με μεγαλύτερο κόπο και χρόνο για αυτούς.

Για την εργοδοσία, το οτιδήποτε καθυστερεί και αυξάνει έμμεσα το κόστος της εργασίας θα επιχειρήσει να το απορρίψει ως και το σημείο του να βρει κάποιο άλλο «πρόθυμο» συνάδελφο να κάνει τα «στραβά μάτια» φορτώνοντας του και την ευθύνη για ότι συμβεί.

Σε αυτό το σημείο η κοινή στάση μηχανικού και εργαζομένων απέναντι στην εργοδοσία είναι απαραίτητη για να κερδηθεί αυτή η μάχη και ο μόνος τρόπος να κερδίσει ο επιβλέπων μηχανικός μακροπρόθεσμα την εμπιστοσύνη των υφισταμένων του, είναι άτεγκτα και μέχρι τέλους να υπερασπίζεται την εφαρμογή των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας για όλους.

Ο παραπάνω δρόμος δεν είναι ο εύκολος και γίνεται ακόμα πιο δύσκολος όταν ο μηχανικός έχει να αντιμετωπίσει πέραν της επιθετικότητας της εργοδοσίας και της αδιαφορίας των εργαζομένων, την εγκληματική απουσία των κρατικών ελεγκτικών θεσμών οι οποίες όταν εμφανίζονται, λειτουργούν συνήθως υπέρ του εργοδότη. Οι μηχανικοί συνεπώς οφείλουν να απαιτήσουν επίμονα την υποστήριξη της Επιθεώρησης Εργασίας και των υπολοίπων κρατικών θεσμών στο έργο τους πιέζοντας και το ΤΕΕ να αναλάβει πρωτοβουλίες.